

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

25/1467-

25. april 2025

Representantforslag 162 S (2024-2025) om erstatning til overlevende og etterlatte etter Alexander L. Kiellandulykken

Jeg viser til brev fra Arbeids- og sosialkomiteen 8. april 2025 der det bes om min vurdering av representantforslag 162 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson, Sofie Marhaug, Freddy André Øvstegård, Sigrid Zurbuchen Heiberg og Olaug Vervik Bollestad om erstatning til overlevende og etterlatte etter Alexander L. Kiellandulykken (Dokument 8:162 S (2024-2025)).

Forslaget: *Stortinget ber regjeringen etablere en egen erstatningsordning for de overlevende og etterlatte etter Alexander L. Kiellandulykken.*

Innledningsvis vil jeg for ordens skyld vise til at det konstitusjonelle ansvaret for arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumssektoren ble overført til Olje- og energidepartementet (i dag Energidepartementet) i 2023.

Jeg vil videre vise til at det i 1980, i regi av Philips Petroleum og Stavanger Drilling, ble gjennomført erstatningsoppgjør med etterlatte og overlevende etter Alexander L. Kiellandulykken. Oppgjøret fulgte norske regler om personskadeoppgjør, i første rekke reglene i skadeerstatningsloven. Som det også fremgår av Riksrevisjonens rapport, ble det tilstått betydelige erstatningsbeløp. Etterlatte ektefeller etter omkomne arbeidere mottok således en kompensasjon tilsvarende ca. 49 G, basert på folketrygdens grunnbeløp i 1980, mens overlevende som var blitt skadet som følge av ulykken fikk erstatning fastsatt etter størrelsen på skaden, i samsvar med norske erstatningsregler og «for øvrig etter prinsippet om rommelig kompensasjon som ellers ble lagt til grunn for oppgjøret» (vedlegg 9 til Dokument 3:6 (2020–2021) s. 25), hvor det også gis en mer fullstendig redegjørelse for erstatningsoppgjøret).

Etter ulykken ble det fra myndighetens side nedsatt en granskingskommisjon som gransket ulykken i to runder. Kommisjonens rapporter, NOU 1981:11 og NOU 1983: 53 ble behandlet gjennom henholdsvis St.meld. nr. 67 (1981-1982) og St.meld. nr. 41 (1983-1984).

I 2019 gjennomførte Riksrevisjonen, på forespørsel fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité en undersøkelse av hvordan myndighetene har ivaretatt sitt ansvar i forbindelse med ulykken. I rapporten fra Riksrevisjonen (Dokument 3:6 (2020-2021), konkluderes det med at det ikke er grunnlag for å gjennomføre en ny gransking av Alexander L. Kiellandulykken. Det ble videre konkludert med at myndighetene hadde gjort en grundig jobb med å klargjøre årsakene til ulykken, men at enkelte svakheter kan ha bidratt til å svekke tilliten til granskingen. Undersøkelsen viste også at ansvarsforholdene rundt ulykken ikke ble fullstendig kartlagt, men at myndighetene har fulgt opp anbefalingene fra granskingen. Endelig konkluderte Riksrevisjonen med at de etterlatte ikke fikk oppfølging av myndighetene, og at oppfølgingen av de overlevende ikke var god nok.

På bakgrunn av rapporten fra Riksrevisjonen, konkluderte Stortinget i 2021 med at det ikke er grunnlag for å gjennomføre en ny gransking av ulykken. Stortinget vedtok videre, også på bakgrunn av Riksrevisjonens rapport, en beklagelse av mangelfull oppfølging av overlevende og etterlatte opplevde etter ulykken. Stortinget fattet videre to vedtak i anledning saken:

- Stortinget ba regjeringen gi Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) i oppdrag å gjennomføre en studie om overlevende og pårørende etter ulykken. Dette vedtaket ble fulgt opp av Helse- og omsorgsdepartementet og arbeidet er avsluttet.
- Stortinget ba regjeringen gå i dialog med Kiellandnettverket og bidra til et arbeid med å samle og gjøre tilgjengelig nettverkets arbeid, dokumentasjon og innsamlet materiell i en historisk dokumentasjon om Alexander L. Kielland-ulykken. Dette vedtaket ble fulgt opp av Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Olje- og energidepartementet i fellesskap inntil Energidepartementet overtok sektoransvaret. Dette arbeidet er avsluttet.

Regjeringen har lagt Riksrevisjonens undersøkelse og Stortingets behandling til grunn for sin oppfølging, blant annet gjennom å gi Norsk Oljemuseum i Stavanger i oppdrag å gjennomføre en historisk dokumentasjon om ulykken og arbeidet i etterkant. Hensikten var å dokumentere opplevelsene sett fra overlevende og etterlattes ståsted. Dette arbeidet er gjennomført.

Basert på ovennevnte mener jeg at det ikke er grunnlag for å trekke andre konklusjoner eller iverksette ytterligere tiltak.

Avslutningsvis vil jeg vise til at eventuell erstatning som følge av ulykker på arbeidsplasser, som det klare utgangspunktet, skal dekkes av arbeidsgiver. For øvrig er regjeringen opptatt av å bygge opp under eksisterende, generelle fellesordninger som behandler alle likt, uavhengig av yrke eller næring, nasjonalitet eller kjønn.

Med hilsen

A handwritten signature in purple ink, reading "Tonje Brenna". The signature is written in a cursive style, with the first name "Tonje" and the last name "Brenna" connected.

Tonje Brenna